

Stany Zjednoczone

W skład Stanów Zjednoczonych wchodzi **50 stanów**. Powierzchnia tego państwa wynosi 9631,4 tys. km², liczba ludności – 307,2 mln. Stolicą tego państwa jest Waszyngton. USA nie posiadają języka urzędowego.

Warunki naturalne

Cechą charakterystyczną USA jest południkowy układ krain geograficznych. Na zachodzie znajdują młode góry fałdowe – Kordyliery. Na wschód od Kordylierek znajduje się rozległy teren równinny, w skład którego wchodzi Wielkie Równiny oraz Niziny Wewnętrzne. We wschodniej części kraju znajdują się stare góry – Appalache oraz Nizina Atlantycka przechodząca na południu w Nizinę Zatokową.

Klimat USA jest zależny od południkowego układu rzeźby terenu, prądów morskich i szerokości geograficznej. Większość powierzchni Stanów Zjednoczonych jest w strefie klimatu zwrotnikowego (południowa część kraju i Hawaje), podzwrotnikowego (środkowa część kraju) i umiarkowanego (część północna).

USA mają bardzo urozmaiconą sieć rzeczną. Do największych rzek należą: Missisipi z Missouri, Kolorado, Ohio, Kolumbia i Rzeka Św. Wawrzyńca. Missisipi, Rzeka Św. Wawrzyńca i Wielkie Jeziora tworzą jeden z największych na świecie śródlądowych szlaków komunikacyjnych. Na granicy Kanady i USA, w pobliżu jeziora Ontario znajduje się wodospad Niagara. Próg tego wodospadu poddawany jest cały czas procesowi erozji wstecznej, niedawno został on spowolniony w wyniku zabiegów inżynierskich.

Ludność i urbanizacja

Stany Zjednoczone są trzecim na świecie państwem pod względem liczby ludności. Rozmieszczenie ludności w USA jest bardzo nierównomierne. Największe skupiska ludności występują na wschodnim wybrzeżu, w rejonie Wielkich Jezior i na zachodnim wybrzeżu. Są to obszary o łagodnym klimacie i nizinnym ukształtowaniu rzeźby terenu.

USA nazywa się często państwem imigrantów. Rdzennymi mieszkańcami są Indianie i Eskimosi – stanowią oni ok. 1% ludności. W większości ludność amerykańska to potomkowie europejskich kolonizatorów. Afroamerykanie stanowią 12% ludności. Cały czas rośnie liczba ludności pochodzącej z Ameryki Łacińskiej (w większości są to Meksykanie). Duży odsetek społeczeństwa stanowią także azjaci – ok. 4%.

Stany Zjednoczone są państwem silnie zurbanizowanym. Wskaźnik urbanizacji w kraju tym wynosi 77%. Największe skupiska ludności miejskiej są związane z obszarami silnie uprzemysłowionymi. Ponad 50 zespołów miejskich liczy ponad 1 milion mieszkańców. Największymi **aglomeracjami** są: Nowy Jork (21,1 mln mieszkańców), Los Angeles – San Diego (16,4 mln mieszkańców), Chicago (9,3 mln mieszkańców).

Gospodarka

Stany Zjednoczone są największą potęgą gospodarczą na świecie. PKB USA stanowi ok. 20% produktu światowego brutto. USA wytwarza i zużywa ok. 1/4 wyprodukowanej energii elektrycznej, są największym importerem i eksporterem towarów, są liderem w świecie inwestycji. Na giełdzie Wall Street odbywa się handel akcjami firm z całego świata. Zatrudnienie w sektorze usług wynosi ok. 76%.

Rolnictwo USA jest wysoko rozwinięte. Rozwojowi rolnictwa sprzyjają przede wszystkim dogodne warunki klimatyczne i żyzne gleby. Główną rolę w produkcji rolniczej odgrywają **farmy**. Na Nizinie Atlantyckiej i Zatokowej uprawia się: bawełnę, trzcinę cukrową, ryż, tytoń oraz cytrusy. Na obszarach tych dwóch nizin dominuje **rolnictwo plantacyjne**. Na północ od obu nizin uprawia się głównie: kukurydzę i soję. We wschodniej części Wielkich Równin uprawia się pszenicę. Na obszarach położonych na zachód od Wielkich Równin dominuje pasterstwo. W USA prowadzi się intensywną hodowlę bydła, trzody chlewnej, drobiu. Szeroko przetwarza się mleko na różnego rodzaju sery oraz wyroby mleczne i cukiernicze.

Przemysł w USA jest nowoczesny i wytwarza ogromne ilości dóbr. Rozwojowi przemysłu sprzyja bogata baza surowcowa. USA zajmuje czołowe miejsca w wydobywaniu: węgla kamiennego i brunatnego, ropy naftowej i gazu ziemnego, rudy miedzi, złota i srebra. Stany Zjednoczone pomimo dużego wydobycia ropy naftowej są także największym importerem tego surowca.

Duże znaczenie w rozwoju przemysłu odgrywa **przemysł high-tech** (wysokiej technologii). W USA powstała pierwszy na świecie okręg high-tech (**technopolia**) – **Dolina Krzemowa**. Oprócz niej na terenie tego państwa zlokalizowanych jest jeszcze kilka technopolii. W technopoljach dominuje przemysł elektroniczny, mikroelektroniczny, precyzyjny, kosmiczny, lotniczy, komputerowy oraz przemysł oparty na biotechnologiach.

Znaczny obszar Stanów Zjednoczonych zmusza państwo do ponoszenia kosztów związanych transportem. W USA znajduje się najdłuższa sieć linii kolejowych, dróg kołowych oraz rurociągów. Największą rolę zarówno w przewozach ludzi jak i towarów odgrywa transport samochodowy. Oprócz tego środka lokomocji duże znaczenie ma także transport lotniczy. W USA znajdują się jedne z największych portów lotniczych na świecie: Hartsfield (Atlanta), O'Hare (Chicago), LAX – Los Angeles International Airport. Duże znaczenie w przewozach towarów odgrywa także transport morski. W USA znajdują się jedne z największych portów na świecie: Houston, Corpus Christi i Long Beach.

Atrakcje turystyczne USA

Do najważniejszych atrakcji turystycznych USA należy zaliczyć:

1. Wielki Kanion Kolorado.
2. Sekwoje – drzewa giganty, liczące ok. 2700 lat i mogące osiągnąć wysokość ok. 90 m.
3. Góra Rushmore – znajduje się w niej pomnik o nazwie Mount Rushmore National Memorial; pomnik składa się z czterech głów prezydentów USA: George Washington, Thomas Jefferson, Theodore Roosevelt oraz Abraham Lincoln.
4. Old Faithful - wysoki na 45 metrów wytrysk wody z najślawniejszego gejzera świata, w Parku Narodowym Yellowstone.

ZAPAMIĘTAJ: stan, aglomeracja, megalopolis, PKB, surowce mineralne, farma, plantacja, przemysł high-tech, technopolia, Dolina Krzemowa